

Talouden toteutuminen 2023 / osavuosikatsaus 1-9

Kaupunginhallitus 23.10.2023 § 284

Valmistelija: <Talousjohtaja Anne Takala>
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

RAPORTOINTI VALTUUSTOLLE

Hallintosäännön mukaan toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukauden välein. Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille hallintosäännön talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla. Toimielimet raportoivat talousarvion toteutumisesta valtuustolle neljännesvuosittain: ensimmäinen raportointikausi kattaa kuukaudet 1–3 (taloudelliset tavoitteet), toinen 1–6 (toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet), kolmas 1–9 (toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet) ja neljäs 1–12 (tp). Raportit toimitetaan palvelualueittain.

Palvelukeskukset ovat tehneet valtuuston hyväksymällä sitovuustasolla (palvelualue) raportit toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ajalta 1–9/2023. Raportit on tulostettu valtuuston hyväksymällä sitovuustasolla.

Toteutumisvertailun alussa on kaupungin ja liikelaitosten yhdistetty tuloslaskelma sekä kaupungin tuloslaskelma. Liikelaitosten tuloslaskelmat ovat vertailun lopussa.

YLEISTÄ

Talouskasvu oli Suomessa alkuvuonna 2023 yllättävän hyvä palveluiden kasvun ansiosta. Teollisuuden tilanne on kuitenkin selvästi heikompi ja rakentaminen on syvässä laskussa. Koko vuoden tasolla Suomen bruttokansantuote (BKT) ei kasva tänä vuonna, vaan pysyy viime vuoden tasolla.

Kysynnän odotetaan kuitenkin piristyvän niin Suomessa kuin maailmantaloudessa ensi vuonna, kun korkojen nousu pysähtyy, hintojen nousu hidastuu alle palkankorotusten, ja kotitalouksien ostovoima kääntyy kasvuun. Investointinäkymät ovat valoisat, vaikka tänä ja ensi vuonna asuntorakentaminen väheneekin rajusti.

Myös muualla Euroopassa hintojen ja korkojen nousu ovat lähes pysäyttäneet talouskasvun. Erityisesti Saksan talous on ollut ongelmassa. Yhdysvalloissa talouskasvu on yllättänyt positiivisesti reaalityulojen elpymisen ja vahvan työllisyystilanteen ansiosta. Kiinassa kotimainen kulutus on ollut heikko eikä vientikään ole vetänyt. Lisäksi kiinteistösektori on jo ennen koronapandemiaa

alkaneessa kriisissä edelleen. Talouskasvun ongelmat ovat kuitenkin saaneet Kiinan elvytystoimiin.

Kuluttajahintojen nousu on selvästi hidastunut vuoden 2022 lopun huipusta. Erityisesti inflaatiota on hidastanut energian hinnan lasku, mutta hintojen nousu on hidastunut myös muuten. Inflaation hidastuminen jatkuu myös loppuvuonna, mikä kohentaa kotitalouksien ostovoimaa.

Kotitalouksien ostovoimaa parantaa myös palkkojen ja sosiaalietuuksien, kuten eläkkeiden, totuttua nopeampi nousu erityisesti tänä vuonna

Alkuvuoden jatkunut työllisyyden kasvu on taittunut kesällä ja lievä lasku jatkuu loppuvuonna. Heikoin työllisyystilanne on rakentamisessa. Työllisyyden laskun odotetaan jäävän kuitenkin lyhytaikaiseksi.

Lähde: VM/Taloudellinen katsaus –syksy 2023

Kuntataloudessa on takana kolme vahvaa vuotta. Yleiseen talouskehitykseen liittyvä epävarmuus on kuitenkin kasvanut vuoden 2023 aikana. Kuntien menot kasvavat hintojen noustessa ja lisäksi investointipaineet pysyvät mittavina. Kustannusten kehitykseen vaikuttaa etenkin kunta-alan ansiokehitys.

Kuntatalouden keskeiset tunnusluvut, kuten tilikauden tulos ja toiminnan ja investointien rahavirta, ovat kuntatalouden kehitysarvion mukaan edelleen tänä vuonna vahvoja. Verotuloja kertyy vuonna 2023 osin edelleen sote-uudistusta edeltäneiden korkeampien kunnallisveroprosenttien ja jako-osuuksien mukaisesti. Käännös heikompaan on kuitenkin edessä talouskasvun vaimenemisen ja väliaikaisten korkeampien verotulokertymien loppuessa.

Lähde: VM/Kuntatalousohjelma

Uudenkaupungin asukasmäärä on laskenut vuonna 2023. Elokuun lopussa kaupungin asukasluku oli 14 994, 111 vähemmän kuin vuoden 2022 lopussa. Muuttoliike oli negatiivinen (42 henkeä) ja kuolleisuus ylitti syntyvyyden 59 hengellä. Syntyneitä oli 70 ja kuolleita 129.

Yli 80 ukrainalaista on elokuun alkuun mennessä saanut kuntamerkinnän. Uusikaupunki on siis saanut uusia kuntalaisia ukrainalaisista, jotka ovat siirtyneet tilapäisen suojelun statukselta kuntalaisiksi. Ilman ukrainalaisia muuttoliike kaupunkiin olisi ollut yli 100 henkeä negatiivinen.

Uudenkaupungin työttömyysaste oli elokuussa 10,1 %, Varsinais-Suomen 8,9 % ja koko maan 9,1 %. Sekä Uudenkaupungin, maakunnan että koko Suomen työttömyys laski vuoden 2022 elokuusta.

Vuodelle 2023 asetettujen toiminnallisten tavoitteiden voidaan todeta toteutuneen tammi-syyskuussa kokonaisuutena melko hyvin.

KAUPUNGIN TALOUDEN TOTEUTUMINEN

Tasaisen käytön mukainen yhdeksän kuukauden tuottojen ja kulujen käyttöaste ja toimintakate on 75 % budjetoidusta. Henkilöstökulujen toteutumisaste saisi olla tätä korkeampi, koska keskimäärin 0,6 kuukauden palkkaa vastaava lomarahana on maksettu kesäkuun lopussa. Tänä vuonna kesäkuussa maksettiin kaikille myös 467 euron kertaerä. Tuotot puolestaan kertyvät osin jälkipainotteisesti ja loppuvuoden menot ovat perinteisesti alkuvuotta isommat, koska esimerkiksi osa palvelujen laskutuksista ei toteudu reaaliaikaisesti.

Henkilöstömenojen toteutumisaste on normaalia korkeampi, koska työntekijöille maksettiin kesäkuussa lomarahana lisäksi 467 euron kertaerä ja 1.6. 2023 tuli voimaan useita korotuksia: 2,20 %:n yleiskorotus, 0,4+0,3 %:n paikallinen järjestelyerä ja 1,20 %:n kehittämisohjelmaerä.

Valtionosuudet ovat talousarvion mukaiset. Loppuvuoden verotulot ovat alkuvuotta pienemmät, koska kunnille tilitettiin alkuvuonna vuodelta 2022 kertyneitä veroja vuoden 2022 jako-osuuksilla.

Kaupungin talous on kokonaisuutena toteutunut talousarvion mukaisesti.

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistoiminta ja vuokrasopimukset

Sopimusten ja omaisuuden siirtäminen Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle ja tähän liittyvät tietojen täydennykset työllistivät organisaatiota alkuvuonna. Varha käyttää edelleen kaupungin ICT-palveluja, erityisesti tietoliikennepalveluja (tietoliikenneverkko).

Kaupunki on 1.1.2023 alkaen vuokrannut omistamansa sote- ja pelastustoimen käytössä olleet tilat Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Sote- ja pelastustoimen kiinteistöt jäivät uudistuksessa kuntien omistukseen ja vastuulle, ja hyvinvointialue vuokraa ne 3 + 1 (optio) vuodeksi. Kaupungin muilta kunnilta tai yrityksiltä vuokraamien sote- ja pelastustoimen tilojen vuokrasopimukset siirtyivät sellaisenaan Varhalle. Muutos on pienentänyt Tilapalvelun ulkoisia menoja ja lisännyt sen ulkoisia tuloja. Tilat eivät nykyisillä vuokratasoilla rasita kaupungin taloutta, sillä vuokrat kattavat ylläpito- ja pääomakulut.

Varha vuokraa sote- ja pelastustoimen tilat kaupungilta kiinteistönhoidolla mutta ilman puhdistuspalveluita. Puhtaanapidosta siirtyi 1.1.2023 yhteensä 16 henkeä kaupungin palveluksesta Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varhan) palvelukseen.

Verotulot ja valtionosuudet

Hyvinvointialueuudistus siirsi sote- ja pela-palvelut kunnilta hyvinvointialueille ja niiden rahoitusvastuu siirtyi valtiolle. Kuntien verotuloja ja valtionosuuksia pienennettiin niiltä poistuvien menojen suhteessa.

Verotilitykset ovat laskeneet tammi-kesäkuussa 40,9 %, 15 512 000 euroa edellisvuodesta, vaikka kunnille tilitettiin tammi-helmikuussa loppuvuoden 2022 verotuloja vuoden 2022 jako-osuuksilla. Verotuloennusteen mukaan kaupungin verotilitykset olisivat yhteensä 38,8 miljoonaa euroa (kunnallisvero 28,0, yhteisövero 5,4 ja kiinteistövero 5,4 miljoonaa euroa), vähän talousarviota isommat. Arvio perustuu lokakuussa julkaistuun valtakunnalliseen ja kuntakohtaiseen veroennusteeseen sekä vuoden 2022 verotustietoihin.

Verolaji 1 000 €	TP 2022	01-09/2022	01-09/2023	TAM 2023	Tot. arvio 2023	Muutos 01-09/2022- 01-09/2023	Muutos %
Kunnan tulovero	59 305	45 037	22 234	28 024	28 024	-22 803	-50,6 %
Kiinteistövero	5 572	4 299	4 331	5 400	5 400	32	0,7 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	7 306	5 907	4 466	4 903	5 366	-1 441	-24,4 %
Yhteensä	72 183	55 244	31 031	38 327	38 790	-24 213	-43,8 %

Kaupungin valtionosuudet ovat 5,5 miljoonaa euroa. Koko vuoden valtionosuudet ovat noin 7,2 miljoonaa euroa, talousarvion mukaiset.

Liikelaitokset

Liikelaitokset ovat saavuttamassa tavoitteensa. Uudenkaupungin Vesi -liikelaitokselle ei ole tulossa ylijäämää, mutta Vakka-Suomen Veden talousarvion 6 000 euron ylijäämä on nousemassa arviolta 200 000 euroon.

TALouden TOTEUTUMINEN

Käyttötalous / kaupunki

Kaupungin toimintakateen (toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus) toteutumisaste on 68,7 %. Se on 6,0 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 2022 (2022 / 74,8 %).

Euromääräisesti kaupungin toimintakate on parantunut 38,8 milj. euroa, koska sote-palvelut siirtyivät hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta. Toimintatuotot ovat pienentyneet 12,0 miljoonaa euroa ja menot 50,9 miljoonaa euroa.

Jos sosiaali- ja terveystaloudet jätetään vuodesta 2022 huomioimatta, kaupungin muiden toimintojen toimintakate on parantunut 0,4 miljoonaa euroa. Toimintatuotot ovat pienentyneet noin 2,8 miljoonaa euroa ja menot noin 3,1 miljoonaa euroa.

Palvelukeskus	2022	2023
Hallinto- ja elinvoimapalvelut		
Toimintatuotot	67,0 %	79,6 %
Toimintakulut	76,3 %	74,3 %
Toimintakate	88,6 %	67,6 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut		
Toimintatuotot	73,2 %	74,2 %
Toimintakulut	70,7 %	68,4 %
Toimintakate	336,3 %	335,7 %
Kasvun ja oppimisen palvelut		
Toimintatuotot	125,0 %	92,8 %
Toimintakulut	73,7 %	72,7 %
Toimintakate	70,1 %	71,4 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut		
Toimintatuotot	66,0 %	93,4 %
Toimintakulut	73,2 %	73,9 %
Toimintakate	74,3 %	71,3 %
Käyttötalous yhteensä		
Toimintatuotot	74,8 %	77,5 %
Toimintakulut	74,8 %	72,0 %
Toimintakate	74,8 %	68,5 %

Yhteenveto käyttötalouden toteutumisesta sitovuustasolla on toteutumisraportin sivulla 16.

Käyttötalouden sitovuustason määrärahojen riittävyttä on pyritty havainnoimaan liikennevaloilla. Vihreä väri kertoo, että talousarvio on toteutuksessa talousarvion mukaisena tai alittumassa. Keltainen väri kertoo, että talousarvion käyttöaste on korkea tai korkeampi kuin edellisenä vuonna, mutta talousarvio näyttäisi toteutuvan talousarvion mukaisena. Taloutta on kuitenkin seurattava tarkasti. Monessa yksikössä menot kertyvät etupainotteisesti ja/tai tulot kertyvät loppuvuonna. Punainen väri osoittaa, että talousarvio on ylittymässä.

Liikennevalot ovat punaisella vain rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun palvelualueella. Sen tuotot ovat jääneet tavoitteista. Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun talouden toteutuksessa maksutuottojen toteuma on ollut arvioitua heikompaa, mihin on vaikuttanut toteutuneiden hankkeiden pieni koko. Kaupunkisuunnittelun talousarvion toimintakatteen toteutumisprosentti on korkea, mutta talousarvio toteutunee talousarvion mukaisesti, koska mm. osa vuokratuloista kertyy loppuvuonna. Taloutta seurattava tarkasti. Hallinto- ja talous ja ICT-palveluiden osalta talouden toteumaan vaikuttavat etenkin Varhaan liittyvät siltä laskutettavat ICT-kustannukset sekä etupainotteisesti toteutuvat lisenssikustannukset ja leasingvuokrien (laitteiden määrä) kasvu.

Hallinto- ja elinvoimapalvelut

Hallinto- ja elinvoimapalvelujen toimintakatteen toteutumisaste on 68,4 %. Tuottojen toteutumisaste on 77,4 % ja kulujen 74,4 %. Toteutumaa vääristävät esimerkiksi eräät kerran vuodessa saatavat tulot (mm. työterveyshuollon kelakorvaukset). Lisäksi monet koko kaupunkia koskevat lisenssimaksut ovat talous-, hallinto- ja ICT-palveluissa kustannuksena heti alkuvuodesta alkaen, mutta ne laskutetaan yksiköiltä tasaisesti vuoden aikana.

Hallinto- ja elinvoimapalvelujen talous näyttää toteutuvan kokonaisuudessaan budjetoidusti.

Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut: Sähköisen arkiston kilpailuttamisasiakirjat on laadittu (julkaisu Hilmassa 10/2023) ja käyttöönotto on siirtynyt ensi vuodelle. ICT-hankkeet ovat viivästyneet, koska järjestelmien siirtäminen Varhalle on työllistänyt yksikköä ja niiden siirtoaikataulut ovat venyneet. Taloushallinnon ja tietohallinnon kustannukset olivat alkuvuonna tavoitetta korkeammat, koska ICT-laitteiden leasingkustannukset olivat arvioitua isommat (tav. 1,78 %, tot. 1,99 %).

Henkilöstöpalvelut: Sähköinen perehdytysjärjestelmä on otettu käyttöön kesäkuussa ja avointen tehtävien hakemusmäärät ovat kääntyneet nousuun. Sairauspäivät ja -poissaoloprosentti ovat olleet alle vuosien 2021–2022 kuntatyönantajien keskiarvon.

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut on jatkanut monikanavamarkkinointia suunnitelman mukaisesti Uudenkaupungin imagon vahvistamiseksi. Aloitettuja korkeakouluysteistyöhankkeita on toteutettu. Yritysten toimintaympäristön ja kasvuedellytysten edistämiseksi aloitettuja hankkeita on toteutettu. Yritysten työllistämisen tueksi ja piilotyöpaikkojen kartoittamiseksi on palkattu määräaikainen yritysneuvoja. Kolme työllisyysohjaajaa on tarjonnut työllistämispalveluja vieraskielisille ja ukrainalaisille työnhakijoille.

Kaupunkisuunnittelu: Uudenkaupungin Apoli on saanut kulttuuritekopalkinnon. Joukkoliikenne on käynnistynyt ja kutsuliikennekokeilu on alkamassa. Osallistuvan budjetoinnin hankkeet ovat toteutumassa.

Ympäristöterveydenhuollon toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet n. 50 prosenttisesti.

Tekniset ja ympäristöpalvelut

Teknisten ja ympäristöpalvelujen toimintakatteen toteutumisaste on 335,7 %. Tuottojen toteutumisaste on 74,2 % ja kulujen 68,4 %.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Asiakirjojen digitalisointi etenee hyvin. Asiakirjoista 70 % on muutettu sähköiseen muotoon, tav. 75 %.

Rakennusvalvonnan maksutuottojen toteuma on tarkastelujaksona ollut arvioitua heikompaa ja tuottojen ennakoitua toteutuvan loppuvuonna samassa suhteessa kuin 1–9/2023 aikana. Tuottojen arvioidaan jäävän noin 15 000 euroa vuoden 2022 tasosta, mikä tarkoittaa talousarvioon 2023 nähden noin 63 000 euron alitusta. Määrärahamuutosesitys tehdään tämän arvion mukaan.

- tuottojen vähennys, 63 000 euroa

Infrapalvelut

Palvelualueen toimintatuottojen toteutumisaste on 74,3 % ja kulujen 72,9 % talousarviosta. Toimintakatteen toteutumisaste 68,3 %.

Katujen ja teiden kunnossapidon kustannusten tavoitetaso 0,75 €/m² ja toteutuma 0,63 €/m² (84 % TA:sta). Kaikki jaksolle merkityt 22 työtä on aloitettu.

Siivouksen kustannukset olivat alle talousarvion; 25,69 euroa/h ja 29,72 €/m².

Ruokapalveluyksikön toteutunut työtehotaso oli 73,35 €/tehty työtunti tavoitteen ollessa 75 €/tehty työtunti.

Tilapalvelut

Tilapalvelut on kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö, joka vastaa talonrakennuksesta ja kiinteistöjen hoidosta.

Palvelualueen toimintatuottojen toteutumisaste on 74,8 % ja kulujen 62,9 %. Toimintakatteen toteutumisaste on 106,9 % talousarviosta. Tilikauden ylijäämän (sis. poistot) toteutumisaste on 859 %.

Rakennusten ylläpidon toiminnallisena tavoitteena on, että määrärahoja ei ylitetä ja työt toteutetaan aikataulussa. Määrärahoista on käytetty 9 051 250 euroa, taloudellinen valmius 51 % ja toiminnallinen valmius 49 %. Jaksolle on merkitty 29 hanketta, joista 29 on aloitettu tai käynnissä.

Kiinteistönhoidon kustannukset ilman poistoja olivat 32,32 €/kam² ja po-korjattu 41,33 €/kam², arvioidut sähkö- ja lämmityskustannukset ovat alittuneet pörssisähkön hinnanmuutosten takia.

Kasvun ja oppimisen palvelut

Kasvun ja oppimisen palvelujen toimintakatteen toteutumisaste on 71,4 %. Tuottojen toteutumisaste on 92,8 % ja kulujen 72,7 %. Kasvun ja oppimisen palvelut on saanut hankerahaa useisiin toiminnan kehittämishankkeisiin, jotka nostava tuottojen toteutumisastetta ja samalla kasvattavat erityisesti

henkilöstökustannuksia (hanketyöntekijät katetaan valtion hankkeisiin antamalla avustusrahoilla).

Palvelukeskuksen talous on toteutumassa talousarvion mukaisesti.

Palvelukeskuksen toiminta on kokonaisuudessaan toteutumassa tavoitteiden mukaisesti. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen laadun ja johtamisen kehittämishankkeesta on toteutunut suunnitellusti. Perusopetuksessa henkilöstökoulutus on toteutunut suunnitellusti ja sitä on jatkettu edelleen koulujen tarveilmoitusten perusteella. Lukiossa valinnaisia opintoja on tarjottu monipuolisesti ja lyhyet kielet ja kertauskurssit ovat toteutuneet myös pienemmillä opiskelijamäärillä. Avoimia korkeakouluopintoja on ollut mahdollisuus suorittaa osana lukio-opintoja. Haasteena on opintojen kuormittavuus, minkä takia korkeakouluopinnot ovat olleet vähäisiä. Tutkintokoulutukseen sijoittumisprosentti oli kevään yhteishaussa 47,3 % (valtakunnallinen ka. v. 2021 oli 36 %).

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelujen toimintakatteen toteutumisaste on 71,3 %. Tuottojen toteutumisaste on 93,4 % ja kulujen 73,9 %. Palvelukeskus on saavuttamassa taloudelliset tavoitteensa.

Palvelualueen tuottojen toteutumisaste on korkea, koska maahanmuuttokoordinaation tuottoja (ja kustannuksia) ei ole pystytty ennakoimaan. Tuottojen ja kustannusten arvioidaan olevan vuonna 2023 seuraavat ja määrärahamuutosesitys tehdään tämän laskelman mukaan:

- tuottojen lisäys 150 000 € (ELY-keskus)
- kustannusten lisäys 93 000 €
- **yhteensä, netto 57 000 €**

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelujen toiminta on toteutumassa tavoitteiden mukaisesti. Asukasbudjetoinnin toteutus on edennyt hyvin. Lisäksi matalan kynnyksen kulttuuritoimintana on järjestetty mm. musiikki- ja yhteislauluiltoja. Crusellin ohjelmistossa on runsaasti myös pääsymaksutonta toimintaa eri kohderyhmille.

Investoinnit / kaupunki

Kaupungin nettoinvestoinnit 1–9/2023 olivat 11 677 873 euroa ja toteutumisaste 44,0 %.

Sivistys- ja hyvinvointikeskus Winterin rakentaminen jatkuu. Sen harjakaisia vietettiin 21.6.2023. Tämänhetkisen arvion mukaan kohde valmistuu vuoden 2024 lopussa, ja oppilaat siirtyvät uuteen vuonna 2025 talviloman jälkeen uuteen kouluun.

Isoja investointeja ovat olleet mm:

- Kalarannan rannan kunnostus 436 000 €
- Liikekeskustan elävöittäminen 111 000 €

- Pääkirjasto 223 000 €
- Merituulikoti 1 387 000 €
- Kalannin koulu 1 769 000 €
- Wintteri/liikuntatilat 5 203 000 €
- A-sairaala 187 000 €
- Kestopäällystys 298 000 €
- Katuvalaistuksen uusiminen 222 000 €
- Leikkikenttien kunnostus 105 000 €

Vaikka kaudelle suunnitellut hankkeet ovat käynnistyneet hyvin, osa tulee siirtymään/jatkumaan seuraavalle vuodelle.

Palvelukeskukset	Tulot		Menot		Netto		Muutos %	Käytön %
	01-09/2022	01-09/2023	01-09/2022	01-09/2023	01-09/2022	01-09/2023		
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	32 183	16 158	-130 470	-391 510	-98 287	-375 352	-73,8 %	36,3 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	466 358	851 340	-13 609 011	-12 025 331	-13 142 653	-11 173 991	17,6 %	45,6 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	0	0	-101 501	-113 354	-101 501	-113 354	-10,5 %	23,3 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	0	30 000	-27 200	-45 176	-27 200	-15 176	79,2 %	3,1 %
Sosiaali- ja terveyspalvelut	0	0	-202 534	0	-202 534	0		
Kaupunki yhteensä	498 541	897 498	-14 070 716	-12 575 371	-13 572 176	-11 677 873	16,2 %	44,0 %
Liikelaitokset	0	0	-854 853	-834 744	-854 853	-834 744	2,4 %	16,8 %
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	498 541	897 498	-14 925 570	-13 410 115	-14 427 029	-12 512 617	15,3 %	39,7 %

Tuloslaskelma / toimintakate / kaupunki

Tuloslaskelman toimintakate (toimintatuottojen ja -kulujen erotus ilman poistoja/nettomenot) on 26,8 miljoonaa euroa. Toimintakatteen toteutumisaste on 68,7 %. Toteutumisen osalta on huomioitava, että kuluissa on mukana kesäkuun lopussa maksettu lomarahaa ja kertakorvaus.

Tuloslaskelma, kaupunki						
Ulkoiset ja sisäiset	TP 2022	Käyttö 01-09/2022	TA + muutos 2023	Käyttö 01-09/2023	Käytön %	Tot. Arvio 2023
Toimintatuotot	44 597 084	32 391 589	24 367 885	18 983 522	77,9 %	24 703 037
Valmistus omaan käyttöön	561 843	273 653	429 000	233 587	54,4 %	429 000
Toimintakulut	-145 901 889	-108 137 352	-63 966 149	-46 064 748	72,0 %	-64 161 093
TOIMINTAKATE	-100 742 962	-75 472 109	-39 169 264	-26 847 640	68,5 %	-39 029 056
Verotulot	72 182 812	55 243 867	38 327 000	31 031 136	81,0 %	38 790 000
Valtionosuudet	33 948 417	25 388 222	7 200 000	5 526 505	76,8 %	7 200 000
Rahoitustuotot ja -kulut	694 023	799 480	443 193	548 862	123,8 %	621 305
VUOSIKATE	6 082 290	5 959 459	6 800 929	10 258 863	150,8 %	7 582 249
Poistot ja arvonalentumiset	-7 744 792	-6 385 622	-5 590 868	-3 950 944	70,7 %	-5 590 868
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0		0
TILIKAUDEN TULOS	-1 662 503	-426 162	1 210 061	6 307 919	521,3 %	1 991 381
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-366 539	-270 622	1 468 879	6 460 136	439,8 %	2 250 199

Tämänhetkisen arvion mukaan kaupungin talous olisi n. 2,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen vuonna 2023 (noin 0,7 miljoonaa euroa alkuperäistä joulukuussa hyväksytyä talousarviota parempi).

Tämänhetkisen arvion mukaan henkilöstökulut ylittynevät jonkin verran (noin 200 000 euroa), koska palkankorotusten kokonaisvaikutus on ollut laskettua suurempi ja kaupungilla on useita hankkeita, joiden henkilöstömenoihin ei ole budjetoitu määrärahaa. Hankkeisiin saadut avustukset ja tuet ovat vastaavasti nekin ylittymässä.

Liikelaitokset

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos

Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen kustannukset rahoitetaan toiminnasta kerättävillä maksuilla. Maksut koostuvat perusmaksuista, käyttömaksuista ja uusilta liittyjiltä perittävistä liittymismaksuista. Liikelaitos ei käytä eikä edes saa käyttää verovaroja toimintaansa ja vastaavasti liikelaitoksen keräämiä maksuja ei saa käyttää muuhun kuin vesihuollon kustannusten kattamiseen.

Uuden kaupungin Vesi liikelaitos ostaa jäteveden puhdistuspalvelut Vakka-Suomen Vedeltä. Vakka-Suomen Veden talousarviossa laskutettavien jätevesikuutioiden kokonaismääräksi on arvioitu 2.550.000 m³. Uudenkaupungin Veden osuus on tästä 2.000.000 m³. Uudenkaupungin Veden osalta puhdistettujen jätevesikuutioiden määrä 1–9 / 2023 on 1 436 000 m³ (v. 2022/ 1–9 / 1 381 000 m³), yli 70 % suunnitellusta.

Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen tammi-syyskuun liikevaihto oli 3 343 804 euroa, koko vuoden arvion ollessa 4 931 000 euroa. Liikevaihto on toteutunut suunnitelman mukaisesti toteuman ollessa 67,8 %. Liikevaihto pieneni edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna 319 000 eurolla.

Liikelaitoksen liikeylijäämä oli 191 319 euroa, eli 164 % koko vuoden talousarviosta. Tilikauden ylijäämä puolestaan oli 248 375 eli 239 000 euroa yli koko vuoden talousarvion. Menoista puuttuu tässä vaiheessa peruspääoman korko (arvio 273 261 euroa). Tilikauden ylijäämä tulee sen maksamisen jälkeen olemaan talousarvion mukainen, eli niukasti ylijäämäinen. Vesilaitostoiminta teki tammi-syyskuussa nollatulosta ja viemärlaitos oli 190 000 euroa ylijäämäinen.

Vuoden 2023 investointeihin on varattu 2 033 000 euroa. Tammi-syyskuun toteutuneet investoinnit olivat 664 566 euroa. Investointeihin varatuista määrärahoista oli käytetty kolmannes. Liikelaitoksen rahavarat 30.9.2023 olivat 1 947 710. Rahavarat ovat kasvaneet vuoden alusta yli 100 000 eurolla (31.12.2022 1 831 275 euroa).

Liikelaitoksella ei ole pitkäaikaisia luottoja eikä siis myöskään lainanhoitokuluja.

Peruspääomalle maksettava korko tiedetään vasta vuoden lopussa, ja se maksetaan kaupungille kunkin tilikauden lopussa. Se ei ole tämän takia mukana toteutumaraporteissa, mutta se on huomioitu tilikauden toteutuma-arviossa.

Uudenkaupungin Veden rahatilanne on hyvä ja maksuvalmius erinomainen. Liikelaitoksen talous on toteutunut talousarvion mukaisesti.

Valtuustolle esitettyjä toiminnan tavoitteita ei ole kaikilta osin saavutettu. Laskuttamattoman veden toteuma ei ole tarkka, koska alkuvuoden kulutus perustuu arviolaskutukseen. Viemäriverkosto on toiminut halutulla tavalla eikä merkittäviä häiriöitä ole ollut. Työturvallisuudessa on ollut yksi poikkeama.

Teollisuusjätevesisopimusneuvottelut ovat edenneet odotetusti ja sopimuksia on saatu hyvin allekirjoitettua. Teollisuusjättesopimuksia on allekirjoitettu 9 kappaletta (tavoite 8).

Liikelaitoksen toiminta on ollut suunnitelmallista ja talous vakaa tammi-syyskuussa 2023.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos

Uudenkaupungin Vesi ja Laitilan kaupunki ostavat jäteveden puhdistuspalvelut Vakka-Suomen Vedeltä. Alla on esitetty arviot ja toteutumat puhdistettavista jätevesikuutioista.

Toteutunut käyttö 1–9 ja talousarvio 2023

Vesimäärät 1000m ³	Käyttö 1–9/2021	Käyttö 1–9/2022	TA 2023	Käyttö 1–9/2023	Käytön %
Uudenkaupungin Vesi	1 388	1 381	2000	1436	71,8 %
Laitilan kaupungin vesihuolto	416	464	550	457	83,1 %
Yhteensä	1 804	1 845	2 550	1 893	74,2 %

Käsitellyn jäteveden määrä on yhteensä 1 893 000 m³ (1–9/2022 1 845 000 m³) eli 72,4 % arvioidusta. Vesimäärä on siis viime vuoden tasolla.

Liikelaitoksen 1–9/2023 liikevaihto oli 1 634 818 euroa. Koko vuoden arvio on 2 211 400 euroa. Liikevaihto on toteutunut suunnitelman mukaisesti toteuman ollessa 73,9 % talousarviosta.

Liikelaitoksen 1–9 / 2023 liikeylijäämä on 334 500 euroa, 313,6 % talousarviosta ja tilikauden ylijäämä 308 800 euroa.

Liikelaitos on alkuvuonna lyhentänyt lainoja 353 000 euroa (54,4 % talousarviosta). Vakka-Suomen Veden pääomakustannukset ovat isot. Sen korkomenot ja lainanlyhennykset olivat kolmen vuosineljänneksen jälkeen yhteensä 385 338 euroa eli lähes neljänneksen tarkasteltavan jakson liikevaihdosta.

Liikelaitoksen kokonaislainakanta 30.6.2023 oli 3 536 303 euroa.

Valtuustolle esitettyjä toiminnan tavoitteita ei ole kaikilta osin saavutettu. Puhdistamolle virtasi alkuvuodesta poikkeuksellisen paljon ja poikkeuksellisen kylmää jätevettä, mikä on aiheuttanut jätevedenkäsittelyyn vaikeuksia. Olosuhteisiin nähden puhdistamo on kuitenkin toiminut hyvin ja ympäristöluvan alitukset/ylitykset ovat olleet pieniä.

Liikelaitoksen toiminta on ollut suunnitelmallista ja talous vakaa tammi-syyskuussa 2023.

Liikevaihto on toteumassa talousarvion mukaisesti ja ylijäämätavoite tulee ylittymään. Liikelaitoksen maksuvalmius on ollut hyvä. Sen rahavarat olivat syyskuun lopussa 644 111 euroa.

Tilikauden tulos / kaupunki ja liikelaitokset

Kaupungin 1–9/2023 vuosikate on 10,3 miljoonaa euroa positiivinen, kauden tulos on 6,3 miljoonaa euroa positiivinen ja kauden ylijäämä 6,4 miljoonaa euroa.

Kaupungin ja liikelaitosten tammi-syyskuun vuosikate on 12,0 milj. euroa positiivinen, poistot sisältävä kauden tulos on 6,8 miljoonaa euroa positiivinen ja kauden ylijäämä 7,0 miljoonaa euroa.

Loppuvuoden alkuvuotta pienemmät verotulot pienentävät vuosikatetta ja tulosta usealla miljoonalla eurolla. Tilikauden arvioidaan olevan 2,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen, 0,5 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempi.

Tuloslaskelma, yhdistelmä						
Ulkoisen ja sisäisen 1 000 €	TA 2023	Talouden tot. Yhteensä	Ugin kaupunki	Ugin Vesi	V-S Vesi	Tot. Arvio 2023
Toimintatuotot	31 613	24 005	18 984	3 387	1 635	31 948
Valmistus omaan käyttöön	429	234	234	0	0	429
Toimintakulut	-69 271	-49 306	-46 065	-2 419	-822	-69 466
TOIMINTAKATE	-37 229	-25 067	-26 848	968	813	-37 089
VUOSIKATE	8 465	12 019	10 259	980	780	9 068
TILIKAUDEN TULOS	1 157	6 814	6 308	204	302	1 761
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 485	7 017	6 460	248	309	2 088

Esittelijä:

Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus:

Kaupunginhallitus merkitsee talouden 1-9 / 2023

osavuositiedoksi ja antaa sen edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle sekä esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi seuraavat talousarviomuutokset:

- Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden tuottojen lisäys: 150 000 €
- Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden kulujen lisäys: 93 000 €
- Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tuottojen vähennys: 63 000 €

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto 30.10.2023 § 81
1935/02.02.02/2023

Esittelijä: Kaupunginhallitus

Päätösehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee talouden 1-9 / 2023 osavuositiedoksi sekä hyväksyy seuraavat talousarviomuutokset:

- Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden tuottojen lisäys: 150 000 €
- Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden kulujen lisäys: 93 000 €
- Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tuottojen vähennys: 63 000 €

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
